

Nehmotné kultúrne dedičstvo

envi.stromzivota.sk

Co-funded by
the European Union

ENVI-MOBILE: Integration of mobile learning
into environmental education fostering local
communities' development

2014-1-SK01-KA200-000481
ERASMUS+ Programme

Projekt je kofinancovaný Európskou Úniou,
z programu Erasmus+.

SK

PRVÁ VYUČOVACIA HODINA

Cieľ aktivity: Oboznámiť žiakov s problematikou nehmotného kultúrneho dedičstva – úvod do danej témy, problematiky, navodenie danej témy.

KROK 1.

Stručný popis aktivity:

Brainstorming v úvode hodiny, rozdelenie žiakov do skupín, v ktorých sa metódou brainstormingu zamýšľajú nad tým, čo je to nehmotné kultúrne dedičstvo. Svoje názory a nápady zapisujú na flipchartový papier a za skupinu prezentujú. S učiteľom hľadajú spoločné zistenia.

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Čo všetko vám napadne, keď poviem nehmotné kultúrne dedičstvo? Čo si myslíte, čo všetko patrí do nehmotného kultúrneho dedičstva? Svoje nápady zapisujte.

KROK 2.

Stručný popis aktivity:

Na základe brainstormingu vedie učiteľ riadenú diskusiu so žiakmi k danej problematike.

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Poznáte prvky nehmotného kultúrneho dedičstva? Počuli ste už niekedy tento výraz a viete, čo znamená? Kto je nositeľom nehmotného kultúrneho dedičstva? Viete o tom, že existuje Dohovor na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva?

Pomôcky (všetko, čo budete na hodine potrebovať): Flipchartový papier do každej skupiny, pero, fixky, papierová páska na prilepenie papierov v priestore

Čas (max. 40 min.): 10 minút

Poznámky: Po skončení brainstormingu v skupinách učiteľ prilepí papiere na viditeľné miesto, jeden zo skupiny vždy odprezentuje výsledok skupiny a na záver učiteľ s pomocou žiakov hľadá a označuje spoločné zistenia, spoločné prieniky informácií. Vzápätí nasleduje riadená diskusia.

EVOKÁCIA

UVEDOMENIE

Cieľ aktivity: Oboznámiť žiakov s Dohovorom na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva a tým navodiť danú tému.

KROK 1.

Stručný popis aktivity:

Rozdeľte triedu na 6 skupín, cca po 4 - 5 žiakov. Vždy dve skupiny budú riešiť rovnakú úlohu. Každá skupina dostane 2 exempláre Dohovoru a úlohu, ktorú splnia na základe preštudovania časti Dohovoru a nájdu správnu odpoveď. Odpovede zapíšu na tabuľu, flipchart. Skupiny, ktoré mali rovnakú úlohu, sa pri zapisovaní na tabuľu dopĺňajú.

Nechajte žiakom asi 10 min. na prípravu a zapísanie zistených informácií na tabuľu.

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Skupiny A - Nájdite v danom dokumente **ciele dohovoru**.

Skupiny B - Nájdite v danom dokumente, čo sú **oblasti nehmotného kultúrneho dedičstva**.

Skupiny C - Nájdite v danom dokumente, prostredníctvom čoho zmluvné štáty zabezpečujú **uznanie nehmotného kultúrneho dedičstva**.

Nájdite odpoveď na svoju úlohu, ktorá sa spomína v dokumente „Dohovor na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva“ z roku 2003 a svoje zistenia zapíšte. Skupiny, ktoré mali rovnakú úlohu, si spolu sadnú a porovnajú a doplnia svoje závery. Vyberte hovorca za obe skupiny, ktorý dané zistenia pred triedou odprezentuje. Ďalší zo skupiny toto tvrdenie zapíše ako poznámku na tabuľu.

KROK 2.

Stručný popis aktivity:

Pomocou zážitkovej aktivity sa zamerajte na naše národné nehmotné kultúrne dedičstvo. Žiakov v triede rozdeľte do 9 skupín. Úlohou každej skupiny bude pripraviť rozhlasový/televízny program o jednej z našich nehmotných kultúrnych pamiatok v reprezentatívnom zozname dedičstva Slovenska. Žiaci si danú pamiatku náhodne vylosujú, prípadne vyberajú podľa iného kľúča. Program by mal obsahovať:

- opis miesta, jedinečnosti a podstaty pamiatky,
- úryvok z básne, poviedky, literárneho textu, ktorý sa viaže na danú pamiatku, ak taký poznajú, prípadne si môžu niečo pripraviť sami,
- hudba a zvuky, ktoré charakterizujú danú pamiatku,
- prípadne nejaké reklamné slogany, ktoré by mohli iných presvedčiť, že táto pamiatka právom patrí na zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva.

Po skupinovej práci bude nasledovať prezentácia a vyhodnotenie všetkých programov. Na prípravu žiakom nechajte zhruba 20 min.

Témy:

1. Radvanský jarmok,
2. Aušusnícke služby špaňodolinských baníkov,
3. Tradičné ručné zvonenie na zvony a tradícia zvonárov na Slovensku,
4. Fujara – hudobný nástroj a jeho hudba,
5. Terchovská muzika,
6. Čičmianske ornamenty,
7. Banskoštiavnický Salamander,
8. Tradičné bábkárstvo na Slovensku,
9. Gajdy a gajdošská kultúra na Slovensku.

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Pripravte krátky rozhlasový/televízny program na tému vybranej nehmotnej pamiatky z dedičstva Slovenska. Predstavte si, že len od vás závisí, či danú pamiatku zapíšu do svetového dedičstva alebo nie. Nezabudnite do svojho programu vložiť všetky povinné časti a samozrejme vašej kreativity sa medze nekladú. Váš program by mal trvať približne 30 sekúnd ako reklamný spot.

Pomôcky (všetko, čo budete na hodine potrebovať): PC, internet, knihy, publikácie, encyklopédie, kostýmy, Príloha 1

Čas (max. 40 min.): 30 minút

Poznámky: Témy je možné, samozrejme, podľa jednotlivých regiónov Slovenska prispôbiť na miestne pomery. Odporúčame spojiť 2 vyučovacie hodiny, aby daná aktivita nestratila svoju efektívnosť a zmyslupnosť, alebo ju rozumne rozdeliť tak, aby nadväznosť nebola dlhodobo prerušená. Modifikáciou môže byť tiež dokončenie prípravy programu ako zadanie na domácu prácu. Tiež je možnosť vytvoriť menej skupín a dať žiakom na výber losovaním danej pamiatky.

Ak máte k dispozícii len jednu vyučovaciu hodinu, nechajte žiakom na prípravu kratší čas, aby ste mohli za cca 10 min. nechať ich odprezentovať svoje nápady. Podľa toho upravte aj zadanie úlohy a povinné časti krátkeho programu.

DRUHÁ VYUČOVACIA HODINA

KROK 3.

Stručný popis aktivity:

Odprezentovanie pripraveného programu jednotlivými skupinami.

KROK 4.

Stručný popis aktivity:

Výber najlepších programov na propagáciu jednotlivých pamiatok nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Žiaci si zároveň môžu uvedomiť, aký význam má propagácia pamiatok pre verejnosť. Záverečná reflexia by mala nasledovať až po vzhliadnutí všetkých programov, aby mohli žiaci hlasovať a vytvoriť tak rebríček najlepších programových námetov, ktoré sa dajú ešte ďalej rozvíjať. Pre hodnotenie programov vyberte z možností - môže hlasovať buď každý len za jeden program okrem svojho, alebo využijete bodovanie a vytvoríte rebríček pamiatok sčítaním bodov.

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Každý dá svoj hlas tomu programu, ktorý ho najviac zaujal a myslí si, že určite patrí na základe odprezentovaného výstupu do svetového kultúrneho dedičstva. Môžete dať svoj hlas len jednému programu a zároveň vás poprosím, aby ste nehlasovali za svoj vlastný program.

Pomôcky (všetko, čo budete na hodine potrebovať): PC, internet, dataprojektor, flipchartový papier, fixky, tabuľa, krieda

Čas (max. 40 min.): 35 minút

Poznámky: Otázky smeruje učiteľ k tomu, aby si nimi žiaci zopakovali danú tému a vyjadrili sa ku konkrétnym pamiatkam nehmotného kultúrneho dedičstva.

Cieľ aktivity: Uvedomenie si významu nehmotného kultúrneho dedičstva.

KROK 1.

Stručný popis aktivity:

Zistenie, čo pre žiakov nehmotné kultúrne dedičstvo znamená. Pracujeme formou nedokončených viet.

Inštrukcie (čo chcete povedať žiakom):

Zamyslite sa každý sám a zapíšte si ukončenia vyjadrení:

- Nehmotné kultúrne dedičstvo pre mňa znamená ...
- Myslím, že nehmotné kultúrne dedičstvo by sme mali/nemali zachovať pre budúce pokolenia, pretože ...
- Ak by neexistovalo nehmotné kultúrne dedičstvo, tak potom podľa mňa ...

Pomôcky (všetko, čo budete na hodine potrebovať): Papier, pero

Čas (max. 40 min.): 5 minút

UVEDOMENIE

REFLEXIA

Príloha 1 - DOHOVOR NA OCHRANU NEHMOTNÉHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Použite nasledovný link alebo vyhľadajte aktuálny dohovor na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva v danej krajine:

<http://www.culture.gov.sk/extdoc/1516/dohovor-na-ochranu-nehmotneho-kulturneho-dedicstva>

POZNÁMKY

POZNÁMKY